

Klassekampen, Bokmagasinet

Kristina Stoltz skriver i spalten «Nordisk råd» lørdag 24. februar 2018 om utgivelsen «Breve fra», et samarbeid mellom Informations Forlag og Det Kongelige Bibliotek.

Dagboknotatet:

«Skriv en analyse av en biografisk tekst» lyder oppgaven. Jeg prøver meg på en nærlesning, en refleksjon, en analyse av Liv Helene Willumsens biografi Havmannens datter, Regine Normann – et livsløp.

Boka er en samling brev fra kjente danske kulturpersonligheter som Søren Kierkegaard, Karen Blixen, H. C. Andersen og Tove Ditlevsen. Men det er også brev fra både avdøde og ukjente personer. Brevene har i løpet av de siste par år blitt lest høyt for publikum i Det Kongelige Bibliotek, opplest av skuespillere, forskere og forfattere. Kveldene har vært en publikumsmagnet!

Det viser seg at den personlige historien både er personlig, og universell! Selvfølgelig.

I Normann-biografien er det vist til mange brev, blant annet mellom forfatterinnen og forlaget og forfatterinnen og sine kunstner venner som Sigrid Undset. Disse brev, tenker jeg, har et anstrøk av offentlighet ved seg, hun tok vare på mange selv, og brevveksling ble på den tiden kanskje sett på som en slags dokumentasjon, som med nokså stor sannsynlighet vil bli bevart. Dette måtte hun kanskje ha hatt i bakhodet.

Selvframstillingen, om man skal gå så langt som å beskrive det slik, i de personlige brevene til sin mor og til sin bror, er av en annen karakter. Her betros det, her trøstes det, her strykes lengselen mot nord.

Regine Normann kunne kanskje tenkte seg at også disse brevene ville komme for øret eller øye til andre. Men hva med moren, hva med broren, skrev ikke de sine brev i stillhet.

Jeg funderer over det etiske med å publisere disse.

Brorens siste brev lyder slik: Kjære jør nu alvår av at du kommer hid la det bare ikke bli med tanken, det blir ikke så uoverkommelig at forandre noget på stuen, jeg gleder mig så til at vi to skul ha fot vert samen på vores gamle dager om det ikke var os forunt mens vi var ung.»

Her sitert etter biografien, s. 265. Brev fra Kristoffer Normann til RN, Steinsland 8. august 1937, etterlatte papirer.